

AVRAM IANCU - 200!

Cetatea Cavalerilor

Coordonator: Colonel Dr. Constantin MOSINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cio
Editura Tipo MC, Oradea, 2020
Cartea Mea, e și a Ta! ISSN 2734-6889; ISSN_L 2734-6889

Nr.8(48/august 2024)

INTERVIU CU DOAMNA SCRITOARE VICTORIA IUGA

George ROCA

George Roca: Mă bucur că am luat legătura prin prietenii noștri oradeni! Aș dori să-mi faceți cunoscută activitatea dumneavoastră literară. Să începem totuși cu câteva date: copilăria, studiul și mai apoi primii pași în domeniul literar...

Victoria IUGA: În primul rând vă mulțumesc mult! Am apărut în lumea asta mare, în plină iarnă, poate de aceea iubesc căldura, la data de 1 februarie 1956, la Chișineu Criș, județul Arad. Este orașul natal al copilăriei și adolescenței mele. Desigur, când eu m-am născut era o comună. A devenit oraș... când a trecut Ceaușescu prin centrul comunei noastre! Eu eram școlăriță și îmi amintesc cum am ieșit cu toții cu mic cu mare la șosea (fără să fim mobilizați de nimeni) că trece conducătorul nostru iubit, cum era pe acea vreme, al cărui tablou era în fiecare clasă. Eu mai năzdrăvană, m-am furișat printre oamenii care stăteau lângă șosea și așteptau să treacă mașina cu șeful statului, exact acolo unde s-a oprit mașina cu dânsul. Stătea în picioare într-o mașină decapotabilă, a salutat mulțimea, ea l-a ovaționat,

apoi s-a făcut liniște iar președintele nostru a mulțumit mulțimii și eu l-am auzit când a spus: „*De mâine comuna voastră va deveni oraș!*”. Asta îmi aduc bine aminte, dar nu mai știu în ce an era!

Deși aveam liceu teoretic în oraș, părinții mei își doreau tare mult ca eu să-mi fac studiile într-un oraș mai mare. Eu îmi doream să devin Învățătoare! Mama avea în Arad o verișoară contabilă care a influențat-o... și așa am dat examen la Liceul Economic din Arad. Am intrat și l-am terminat în anul 1975. Îmi amintesc că am fost prima promoție de liceu de specialitate care nu a mai primit repartiție și trebuia să ne descurcăm.

Eu, m-am descurcat de minune sau am avut un mare și frumos noroc?! În anul 1974, în luna octombrie l-am cunoscut la o petrecere de logodnă a prietenei mele și vecină, Doina cu Mircea (Dumnezeu să odihnească sufletul - fratele mai mic al soțului meu) pe viitorul meu suflet, omul meu drag, Dănuț cu care iaca în acest an împlinim 50 de ani de când ne-am cunoscut. Dar după terminarea liceului în 1975, chiar în luna iunie după bacalaureat, părinții ne-au organizat o frumoasă logodnă, iar în 9 august 1975, o frumoasă nuntă, într-un cort făcut de tatăl meu pe jumate de grădină.

Un an am stat la Nădab, un sat la patru kilometri de orașul meu, cu soacra Maria și mama ei, bunica Sofia. Un an doar! Pentru că omul meu drag Dănuț mai era încă student anul doi la Timișoara la Facultatea de Medicină Veterinară și... eu doream să fiu cu el!!! Venea în fiecare sâmbătă acasă cu trenul, insistând eu că vreau să fiu mereu cu el, dar eu să lucrez... iar el să învețe. Nici pomeneală!! M-a pus să

AVRAM IANCU - 200!

Nr.8(48/august 2024)

Învăț să dau și eu la facultate. Greu a fost acel an, dar am reușit să intru la Facultatea de Științe Economice. Astfel am stat cu omul meu drag, Dănuț, trei ani împreună la căminul de familști.

Eram prima studentă din an, căsătorită, iar la finele primului an de studii am născut un băiat, așa că am ajuns și prima mămică. Măicuța mea era croitoreasă la o cooperativă meșteșugărească din Chișineu Criș dar și-a dat demisia ca să-mi crească copilul, ca noi, eu cu omul meu drag Dănuț, să putem învăța, zicea ea. El a învățat numai pentru nota zece... În cinci ani de facultate a avut doar un nouă la educație fizică și a terminat cu media 9,98. Sigur, nota l-a ajutat la repartizare! Fiind șef de promoție pe țară a ales Stațiunea de Cercetări Agrozootehnice din Oradea, unde am venit și eu dar după un an, în 1980. Dar și eu mă pot lăuda oleacă că... am avut media 9,13, deci tot peste nouă. Eu am luat repartiția la o unitate într-o comună aproape de Chișineu Criș, dar el mi-a aranjat intrarea la unitatea de elită din Oradea. A fost o întregă poveste și aventură după ce am terminat și am luat acea repartiție cu care ne-am dus prin București la Ministerul Agriculturii să obținem o derogare ca să pot intra și eu la unitatea de elită din Oradea. Bineînțeles noi doi am reușit! Așa am ajuns în Oradea unde locuim și în prezent. Dar toate întâmplările „întâmplare” sunt trecute în prima mea carte: „Viața mea, ca o poveste!”...

George Roca: Cu toate că ați absolvit o facultate de profil economic ce v-a atras spre literatură?

Victoria IUGA: Prietena și vecina mea Doina, după apariția primei cărți îmi amintește că eu când eram de 10/11 ani, aveam un caiet plin cu poezii din care le citeam copiilor seara când ne adunam noi afară pe bancă sau pe marginea șanțului. Ei, această amintire mie mi s-a șters! Apoi, după ce a plecat mama la cer, fratele meu s-a ocupat să golească casa că tata a vândut-o, eu nu am fost curioasă să îmi aleg și să cotrobăi prin bibliotecă care era plină de cărțile și caietele mele. Asta a fost!

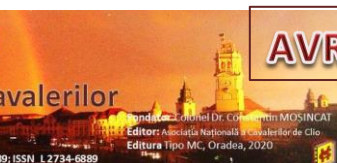
Înseamnă că din subconștientul meu s-o fi trezit conștientul cu dorința de a scrie!? Poate! Dacă am scris, copilă fiind, un caiet de poezii iar măicuța mea nu știa nici măcar numele să îl scrie - deși tare mult își dorea să facă câteva clase, dar sărăcia și frații rămași doar cu mama - ea nu a putut să se ducă la școală. Poate și acea dorință neîmplinită a mamei m-a îndemnat să fac și școli înalte dar și să scriu? Poate!

De citit îmi amintesc îmi plăcea să citesc de mică, nu mai zic de următoarea perioadă din viața mea! Dar tinerețea se știe că este plină de alergătură și zbatere pentru fiecare. Cu familie, copii, serviciu, casă, gospodărie, adică o întregă „nebulă”! Totuși eu am reușit să citesc mult că... omul meu drag Dănuț vedea că îmi place, așa că mă ajuta și el la menaj!

Mă bucur că acum, la a doua tinerețe, am scris. Eu consider că această perioadă este cea mai liniștită din viața noastră și mai mult, ne permite timpul deoarece am muncit o viață... desigur, după ce i-am făcut fiecărui copil o „căsuță”. Dar chiar și acum suntem încă activi, că avem de 21 de ani o afacere acasă, un „ABC-Bar” unde am rămas doar eu cu omul meu drag Dănuț... dar ne place, deoarece ne ocupă timpul în mod plăcut, ne facem prieteni noi și interacționăm cu vecinii și alții clienți care intră la noi.

Anul 2020, acel an de care toți ne amintim, acel an cu acel virus al lui urât, eu încă mai lucram la o firmă privată deși eram de patru ani și în pensie. Acolo am mai activat până în acel an păcătos. Exact atunci m-am hotărât eu să scriu! În marea mea bibliotecă îmi doream o carte a mea, a noastră! Omul meu drag, Dănuț, făcuse Liceul Teoretic secția umană la Chișineu Criș, și după cum am menționat mai sus locuia la Nădab și făcea naveta cu bicicleta.

Făcând el secția umană, mai ales ultimii trei ani de liceu, cu dl. Ruja Alexandru, un profesor care era o somitate în domeniu, i-a plăcut foarte mult literatura, a citit foarte mult așa că și azi poate discuta cu oricine, orice tematică din domeniul literar. Așa că, și eu omul cifrelor, deși am mai scris poezii... - dar asta nu îmi aminteam deoarece trecusem prin tumultul tinereții cu alergătura ei - totuși mă bazam pe omul meu drag Dănuț când mă preocupa scrisul... dar el nu și-a dorit să-l trec coautor la carte.

AVRAM IANCU - 200!

Nr.8(48/august 2024)

Abia după cele trei cărți ale mele, care au primit recenzii frumoase, ca fiind o trilogie având ca temă comună despre destin, viață și iubire, nu a mai scăpat și nu mai scapă... omul meu drag Dănuț, oricâte voi mai scrie, el a fost și este ajutorul de nădejde al meu și îl voi trece alături de mine mereu ca coautor!

George Roca: Vorbiți-ne vă rog despre debutul dumneavoastră literar!

Victoria IUGA: Debutul literar s-a produs în ianuarie 2021 cu prima mea carte: „Viața mea, ca o poveste”: *Aici, am scris tot ce mi-am amintit,/ de când eram copilă până am îmbătrânit!/ Dar eu nu-i zic bătrânețe ci a doua tinerețe!/ Cât de drag mi-am amintit dar și am povestit/ De toți cei dragi mie care m-au crescut!/ Bunica-Turița, mama-Cica și tata-Man/ Cum m-au crescut ei, cât au fost de iubitori/ Pe toți i-am făcut nemuriori!//”.*

George Roca: Deci în trei ani din 2021-2023 ați publicat patru cărți. Cât timp ați lucrat pentru a le prezenta cititorilor? Câteva date despre subiectele acestora?

Victoria IUGA: În trei ani, patru cărți s-au scris relativ repede, una după alta. Nu mult am gândit, când la una scriam deja aveam idee pentru următoarea și... iaca așa: „Apoi, am luat din prima carte,/ dar și din altă parte/ Băieți și fete, care s-au pus pe povestit/ «Despre destin, viață și iubire» pe care ei le-au trăit./ Au povestit atât de bine că apar și cărțile lor:/ Vin fetele cochetele se pun frumos la povestit/ Despre destin, viață și iubire,/ Pe care ele le-au trăit./ Au povestit atât de bine.../ Că apare și cartea lor: «Fete și destine» (septembrie 2021)/ Băieții nu se lasă la fete/ Se pun și ei pe povestit/ Destinul, viața și iubirea/ Pe care ei le-au trăit,/ nu s-au mai dus la pescuit/ Dar au povestit și ei destul de bine/ Până ce a apărut și cartea lor: «Băieți și destine» (ianuarie 2022)”

Despre subiectele acestor cărți este clar: primele trei de același autor și o temă comună despre: destin, viață și iubire, adică sunt o trilogie. Aici sunt povești reale din viața mea și a omului meu drag, Dănuț, apoi a personajelor din prima carte, cum am spus dar și din altă parte. Adică eu oriunde merg și întâlnesc oameni care au chef de povestit despre viața lor, mie îmi place să „zgândăr” mai mult în destin, viață și iubire și gata, apare povestea, sigur cu alte nume, doar că personajele care au povestit și citesc se regăsesc!

Am scris toate și oricâte mai scriu, fără editură, pe cont propriu cu ISBN-ocazional de la Biblioteca Națională unde am trimis șapte bucăți din fiecare că așa trebuie. Apoi, tot eu alături de omul meu drag, Dănuț ne ocupăm de distribuirea și promovarea lor. Am fost întrebată cum... pe cont propriu am tipărit și distribuit sute de exemplare? Privind în urmă parcă văd că este o muncă „de Sisif”. Adică , caută cititorul, lămurește-l să-ți citească cartea” Dar dragii mei, tot secretul este prețul” La prețul de tipar eu dacă pun trei-cinci lei suntem mulțumiți. Acum înțelegeți când am menționat că mă bucur că am scris la a doua tinerețe deoarece este o perioadă liniștită și chiar dacă am muncit o viață mai suntem încă activi. Apoi, la finele anului, fac acea Declarație unică din care dau și statului nostru 10% taxă... că doar și el trebuie să trăiască! Dar fiind omul cifrelor o viață, asta nu e greu!

George Roca: Am aflat că la volumul „Bucurii și la a doua tinerețe” l-ați avut coautor pe soțul dumneavoastră. Detalii vă rog...

Victoria IUGA: Am scris mai sus că ajutorul de nădejde mereu a fost omul meu drag Dănuț și am dat mai multe detalii... La a patra carte l-am avut coautor pe omul meu drag Dănuț! Aici mi-a plăcut să scriu: cum am început a scrie, ajutoarele primite, cârcotașii (că fără ei, viața nu ar fi cu de toate!), părerile și recenziile frumoase primite la trilogie, evenimentele la care am participat cu trilogia - apariția lor în reviste, ziare, antologii, diplomele primite - toate le-am trecut în cartea cu bucurii, îi zic eu!

La început am făcut o introducere unde am explicat cât de greu a fost cu plimbările la evenimente și cât l-am solicitat pe omul meu drag, Dănuț... Da! Acesta m-a ajutat enorm să o structureze, să o citească și recitească... și chiar să disece oleacă conținutul acesteia... Apoi am dat cartea spre finsare la o fată dragă,

profesoară și poetă, critic literar, Petronela Apopei, care a scris și o prefață de toată minunea care ne-a uns frumos pe suflete.

Alt capitol despre noi doi, unde am scris despre mine dar mai ales despre omul meu drag, Dănuț, notele lui de la facultate, să se vadă ca să fiu și crezută. Mai am un capitol drag mie, „De vorbă cu Tora”, care este personajul principal din prima carte: „Viața mea ca o poveste”, un dialog între mine și Tora, care apoi m-a făcut să-i scriu toată activitatea profesională pe unde a lucrat. Noroc că nu a avut multe locuri de muncă, ultimul fiind într-o firmă privată unde a lucrat cel mai mult, cu încă patru ani peste pensie...

Mai am un capitol unde nu puteam să nu fac o sinteză a trilogiei, despre fiecare carte câte oleacă și să dezvălui cititorilor care față cu care băiat au fost cuplu, chiar dacă au alte nume. Îmi plăcea la prezentări de carte să spun: „Legătura dintre fete și băieți există,/ Dacă cărțile le citiți/ Dar să nu vă așteptați/ Aceleași nume să-ntâlniți!/ După ce cărțile au apărut și au fost citite/ Apar păreri și recenzii frumoase/ Eu nu m-am putut abține,/ până nu le-am trecut pe toate în altă carte: «Bucurii și la a doua tinerețe» (decembrie 2023)/ unde l-am trecut cu multă dragoste și dor/ pe omul meu drag, Dănuț, coautor!//”.

George Roca: Ați fost prezentă cu materiale literare în mai multe antologii. Ce ne puteți relata despre aceste scrieri?

Victoria IUGA: În antologii, mi-a plăcut să merg tot cu cărțile mele dragi... dar m-am reinventat, adică nu scriam fragmente din cărți, ci așa simțeam să scriu în versuri anumite întâmplări din conținutul acestora. De aceea ca să rămână, am zis eu, le-am trecut în „Cartea cu bucurii”! Sigur, toate pe banii mei că doar o editură sau chiar o persoană care coordonează o antologie, trebuie și dânsa să trăiască. Iar așa cum am zis la început, mă bucur că am scris acum la a doua tinerețe când am și timp și bani.

Până acum am participat cu scrieri în 22 antologii. Prima dată în mai 2022, la Baia Mare, la Editura „eCreator”, coordonată de Ioan Romeo Roșianu, unde am participat și la Festivalul „Doamnele metaforei” unde am primit două diplome pe care le-am pus în „Cartea cu bucurii”. La această editură am participat la patru antologii. Apoi la Mariana Moga – scriitoare, am fost în cinci antologii! La Editura „Cervantes”, unde coordonatori sunt Maria Giurgiu și George Terziu, am apărut în patru antologii. Editura „Contraste Culturale”, coordonată de Izabela Tănase, două, una la Trandafir Sâmpetru, Editura „Liric Graph”, una în Canada la Mihaela CD, antologia „Stelaris/Stele ale literaturii contemporane”, una la Gabriela Șerban foarte faină: „Gânduri către Dumnezeu”, unde m-am reinventat cu Întâmplări adevărate sau miracole Dumnezeiești? Au apărut date despre trilogia mea și într-o carte de critică literară la Editura „eCreator”, sub coordonarea profesorului Valentin Lupea.

Anume am lăsat la urmă cele patru antologii de la Editura „Boema”, editor Petre Rău (ASPRA). Aici mi-a plăcut în mod deosebit cum editorul face o prezentare a fiecărui autor din fiecare antologie... Pe mine și pe omul meu drag, Dănuț, ne-a uns pe suflete vorbele lui Petre Rău! Iaca așa mi-am făcut „apariția” literară în 22 antologii.

George Roca: Care sunt revistele și ziarele care v-au publicat lucrările?

Victoria IUGA: Sunt doar două ziare: „Mesagerul de Gorj” despre care am scris mai multe în „Cartea cu bucurii” și ziarul „CRIS NEWS” din Chișineu Criș.

Iar reviste sunt mai multe, în număr de 18. Majoritatea la aceleași edituri care au publicat și antologiile, dar și în alte reviste cum ar fi: „Agora artelor” de Lilioara Macovei, „Luceafărul de vest” de la Timișoara, „Cetatea cavalerilor (online) a domnului Colonel (R) Dr. Constantin Moșincat, „Extemporal liric” (online) al orădeanului nostru Teodor Dume, Vasile Șuhani în „Ecouri Bucovinene”. Sigur, m-am lămurit eu, că cel mai bine o duc publicațiile și organizațiile sponsorizate de la bugetul local sau de stat. Dar să le fie de bine...!

AVRAM IANCU - 200!

Nr.8(48/august 2024)

George Roca: Ce proiecte literare aveți pentru viitor?

Victoria IUGA: Proiecte? Iacă în acest an va ieși cartea: „Alte bucurii, povestiri și zâmbete”, pe care ne vom strădui să fie tipărită în octombrie la început, să-i putem face o mare lansare la o terasă sau restaurant când împlinim 50 de ani de când ne-am cunoscut. Aici, în carte am 15 povesti reale, de viață despre destin, viață și iubire unde l-am pus pe omul meu drag Dănuț, coautor. După fiecare poveste am scris bancuri, glume, cugetări, epigrame să ajut cititorii să zâmbească că știți vorba aceea: „o zi fără zâmbete e o zi pierdută,,”

Am un capitol în care am trecut alte recenzii frumoase primite pentru cărțile cele patru, și anume pe Vasile Șuhani de la „Ecouri Bucovinene”, Prefața scrisă de prof. Petronela Apopei, Mihaela CD din Canada, scriitorul Ion Marcel Fandarac, care se stăduiește de câțiva ani să facă „Istoria literaturii române” de după 1989, unde m-am înscris deja cu/pe bani, desigur – apoi, vom vedea când va apare – și care m-a numit: „Prozatoarea poveștilor de viață!”, Dl Colonel Dr. Constantin Moșincat, care face o minunată recenzie pe care o pune în revista „Armonii culturale”, la un alt scriitor cu care am schimbat cărți, domnul Gheorghe Stroia. Capitolul „De vorbă cu Tora”, nu va lipsi din nicio carte, dar și cel cu sinteza trilogiei și date despre „Cartea cu bucurii”.

Apoi la anul, să fim sănătoși până atunci, vreau să scot o altă carte numită „Povestea florilor”! Am luat de la autoarea Tudosia Lazăr, din cartea ei „Vaza cu flori”, șase povești pe care le voi pune pe versuri (am vorbit cu dânsa și este încântată!) apoi... mai am și eu câteva povești depre alte flori. Voi trece și acest interviu cu dumeavoastră, în această carte. Mulțumesc!

George Roca: Ce premii v-au încununat succesele literare?

Victoria IUGA: Premii au fost diplomele care ne-au bucurat și încântat:

- „Prietenie și artă” (în memoriam Octavian Butuza) diplomă primită de la fiica dumnealui,, 2022
- „Ambasador al frumosului”, tot de la Editura „eCreator” din Baia Mare, cu ocazia Festivalului, Doamnele Metaforei”, 2022
- „Meritul cultural «Miguel de Cervantes»” pentru talent literar”, 2023
- „Diplomă de excelență” - pentru mine și pentru omul meu drag, Dănuț, de la Asociația cultural-umanitară „Luceafărul de Vest”, Timișoara, UZPR Timiș - pentru pasiune, dăruire, implicare, susținere a performanței în cultură și îmbogățirea patrimoniului spiritual românesc (Președinte UZPR-Timiș, Dumitru Buțoi)
- O medalie de la Editura „Liric Graph” - Olimpiada mondială de poezie, Trandafir Sîmpetru

George Roca: Spuneți-mi câteva dorințe care v-ar liniști sufletul?

Victoria IUGA: Sufletul meu e foarte liniștit, s-a descărcat total, nu cred că ar mai fi vreo dorință ca sufletul meu să fie (mai) liniștit... pentru că s-a liniștit când am scris. Sunt o fire directă, am scris fără menajamente despre toți și toate. Mi s-a spus că mai bine aș fi dat cu palma, căci ar fi durut mai puțin decât ce am scris! Adică ce vrea să însemne asta? Ziceți voi! Că eu doar am scris!!!

George Roca: Câteva cuvinte pentru cititorii noștri, vă rog...

Victoria IUGA: Cititorilor dumneavoastră le mulțumesc mereu că citesc cărțile mele/noastre dragi (așa le zic acum) și le mai spun cititorilor: „Nu uitați voi, cât trăiți,/ mereu, mereu doar să iubiți/ Că viața trece ca un vis/ și e păcat s-o irosiți!//”.

George Roca: Vă mulțumesc și vă doresc mult succes în continuare!

Victoria IUGA: Și eu vă mulțumesc foarte mult! Sănătate, voie bune și zâmbete în fiecare zi, tuturor!

A consemnat,
George ROCA

Sydney, Australia – Oradea, România
22 august 2024